

vajan korjaukseen myösi ¹⁾ kaupunginvaltuusto 800 markan määrärahan.

Virutushuone
Bölen esikaupunkiin.

Fredriksperin viereisen Bölen esikaupungin asukkaiden anomuksen johdosta esitti rahatoimikamari kirjelmässä maaliskuun 27 päivältä, että mainittuun esikaupunkiin rakennettaisiin kunnallinen virutushuone. Tähän myöntyen kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ virutushuoneen sijoitettavaksi sikäläisen paloaseman vierelle, kustannukset, 10,000 markkaa, maksettavaksi etuantina kaupunginkassasta, muille virutushuoneille vahvistettua taksaa nuodatettavaksi uudessa virutushuoneessa sekä sen käyttöä ja hoitoa varten 1916 vuoden jälkipuoliskolla osoitettavaksi 2,400 markkaa. Tämän virutushuoneen rakennuttamiseksi merkittiin ³⁾ 1917 vuoden menosääntöön 10,000 markkaa.

Ent. seurahuoneella olevan höyrykattilalaitteen osto.

Erään tuuletus- ja lämmitystarkotuksiin ent. seurahuoneella käytetyn, leskirouva E. Blomqvistin omistaman putkihöyrykattilan ostoon myönsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto 16,500 markkaa ja erinäisten muutostöiden teettämiseksi siinä 550 markkaa,

Uimalaitoksen uudesti rakentaminen.

Busholman uimalaitoksen uudesti rakentamista varten merkittiin ³⁾ 1917 vuoden budjetinjärjestelyssä 4,500 markan määräraha. Sitä vastoin pidettiin olevissa oloissa mahdottomana rakennuttaa uutta uimahuonetta Uunisaren etelärantaan.

Ainespihan laajentaminen.

Vastamainitussa tilaisuudessa osoitettiin ³⁾ edelleen 7,000 markkaa kaupungin ainespihan laajentamiseen ja muutostöihin, joka asia oli pantu vireille ⁵⁾ sotilasparakkien rakennuskysymyksen yhteydessä.

Tallirakennus puhtaanapitolaitokselle.

Puhtaanapitolaitoksen uutistöiden joukkoon merkittiin ³⁾ 1917 vuoden menosääntöön tallirakennus 25 hevoselle ynnä tallirengin asunto rakennettaviksi Hietakannaksen alueelle. Määräraha vahvistettiin 30,000 markaksi.

5. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Kaupungin kiinteän omaisuuden katsastusmiehet.

Kaupungin kiinteän omaisuuden katsastusmiehiksi valitsi ⁶⁾ kaupunginvaltuusto agronomi A. S. Lindholmin ja rakennusmestari A. N. Nybergin sekä heidän varamiehikseen arkkitehti M. Schjerfbeckin ja rakennusmestari W. Ekmanin.

Juomavesijohdon laittaminen.

Sittenkuin herra af Forselles oli kaupunginvaltuuston kokouksessa joulukuun 29 päivänä 1915 tehnyt esitysehdotuksen kaupungin vesilaitoksen täydentämisestä juomavesijohdolla ⁷⁾, päätti ⁸⁾ val-

¹⁾ Valt. pöytäk. 10. 10. 4 §. — ²⁾ S:n 11. 4. 7 §. — ³⁾ S:n 29. 12. 20 §. — ⁴⁾ S:n 26. 9. 5 ja 6 §. — ⁵⁾ S:n 9. 3. 1 §. — ⁶⁾ S:n 11. 1. 5 §. — ⁷⁾ Ks. 1915 vuod. kert. siv 42. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 25. 1. 25 §.

tuusto asiaa valmistelemaan asettaa valiokunnan, jäseninä herrat Aschan, av Forselles ja Idman sekä kaupungin yleisten töiden ja teknillisten laitosten hallitusten edustajat. Valiokunnan pyynnöstä asetti ¹⁾ kaupunginvaltuusto vesijohtolaitoksen käytettäväksi 32,000 markkaa pohjavesitutkimusten jatkamiseksi vuonna 1916. Valiokunta antoi sittemmin mietinnön ja oheenpani selonteon useana vuonna toimitetuista pohjavesitutkimuksista, todeten, ettei niitä vielä ollut loppuun saatettu, sekä ehdottaen, että ne olisi ulotettava Tuusulan järven pohjoispuoliselle alueelle Lohjanselkään asti. Semmoinen tutkimuksen jatkaminen näytti tarpeelliselta ei ainoastaan juomavesijohtoa silmällä pitäen, vaan myös koska jo vähäinenkin pohjavesimäärä olisi hyödyllinen lisänä puhdistettuun Vantaanveteen sen lämpömäärän säätelemiseksi, joka tämän johdosta laskeutuisi kesällä ja kohoaisi talvella.

Kirjelmässä helmikuun 23 päivältä antoi kaupungin teknillisten laitosten hallitus selonteon vesijohtoveden laadusta. Kun terveydenhoitolautakuntakin ilmoitti, että paraikaa toimitettava vedenpuhdistus kloorikalkilla oli bakteeripitoisuuteen nähden osoittautunut tehokkaaksi, ei selonteko aiheuttanut ²⁾ toimenpidettä kaupunginvaltuuston puolelta.

Sittenkuin insinööri B. Gagneur oli kaupunginvaltuustolle osoitetussa kirjelmässä elokuun 4 päivältä tiedustellut, millä ehdoilla kaupunki suostuisi myöntämään toimiluvan hyvän ja bakteerittoman pohjaveden hankinnalle sekä tarjoutunut tarkoitusta varten perustetun yhtiön välityksellä 30 pennin hinnasta kuutiometriltä vesisäiliöön toimittamaan semmoista vettä, oli rahatoimikamari vesijohtolaitoksen johtajan lausunnon hankittuaan kirjelmässä syyskuun 28 päivältä esittänyt, ettei hakijan ehdotus aiheuttaisi toimenpidettä. Kun Vantaanveden määrä oli runsas, kustannukset siitä vähäiset ja se puhdistettuna nyt oli laadultaan tyydyttävää, ei ollut riittävää syytä luopua tästä vedestä ja ottaa käytäntöön toista, vielä vähemmän antaa sen hankkimista yksityisen yhtiön toimeksi. Edelleen oli valiokunta, joka oli asetettu valmistelemaan kysymystä vesijohtolaitoksen täydentämisestä juomavesijohdolla, lausunut kaupungin puolesta toimitettujen pohjavesitutkimusten osoittaneen, ettei tarjous antanut riittäviä takeita kaupungin lisääntyvän vedentarpeen tyydyttämisestä. Laskelman mukaan nousisivat kustannukset tällä tavoin hankitusta vedestä noin 45 penniin kuutiometriltä myytyä vettä, jota vastoin aikaisemmin hankitun veden omain kustannusten hinta oli noin 19 penniä kuutiometriltä.

Pohjaveden
hankinta-
tarjous.

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 21; valt. pöytäk. 2. 5. 13 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. 14, 3. 11 §.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, ettei asia aiheuttanut muuta toimenpidettä.

Määrärahoja
vesijohtoja
varten.

Vahvistaessaan 1917 vuoden menosäännön merkitsi ²⁾ kaupunginvaltuusto siihen yhteensä 95,400 markkaa seuraavia uutistöitä varten: vesijohto Kangasalantien alle Karstulan- ja Hattulantien välille, Karstulan- ja Rautalammintien alle Kangasalantieltä Lahdentielle, Sammatintien alle Someron- ja Anjalantien välille, Kangasalantien alle Euran- ja Keiteleentien välille, viimeksi mainitun tien alle Kangasalan- ja Hauhontien välille, Espoonkadun alle, Tavaststjernakadun alle Espoon- ja Valhallankadun välille, Valhallankadun alle, Rajasaarenkadun alle Valhallankadun ja Ulfäsantien välille sekä Kyllikkikadun alle Bölen- ja Herttakadun välille samoin kuin uusia johtoja varten hallituksen määräyksen mukaan.

Rahatoimikamarin ja budjettivaliokunnan ehdotusten mukaisesti oli tämä rahamäärä maksettava 1916 vuoden velkakirjalainasta, ja päätti kaupunginvaltuusto maistraatilta anoa lisättyjä valtuusmiehiä valittavaksi tätä asiaa käysitelemään.

Määräraha put-
kiverkon y. m.
korjaukseen ja
kunnossapi-
toon.

Putkiverkon, palopostien y. m. korjaukseen ja kunnossapitoon sekä vesisäiliön ja vartiotuvan kunnossapitoon myönsi ²⁾ kaupunginvaltuusto 1917 vuoden menosäännön vahvistaessaan 35,000 markkaa.

Määrärahoja
kaasulaitoksen
korjauksiin
y. m.

Kaasulaitoksen rakennusten, uunien, koneiden y. m. korjaukseen myönsi ²⁾ kaupunginvaltuusto 1917 vuoden menosäännön vahvistaessaan 34,000 markkaa sekä pääputkiverkon laajentamiseen ynnä lyhtyjen, patsaiden ja talojohtojen asettamiseen 20,000 markkaa käytettäväksi teknillisten laitosten hallituksen määräysten mukaan.

Evätty anomus
sähkövoiman
antamisesta
Malmille.

Rahatoimikamarin lokakuun 2 päivänä antaman lausunnon ³⁾ mukaisesti päätti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto silloisten olojen johdosta, ettei kaupungin teknillisten laitosten hallituksen maaliskuun 23 päivänä tekemä esitys sähkövoiman antamisesta aktiebolaget Malm elektricitetsverk yhtiölle nykyään aiheuttanut toimenpidettä, ollen hallitus kuitenkin esteetön vastedes tekemään uuden esityksen asiassa.

Betonialusta
Sörnäsän ranta-
tien korkeajän-
nitekaapeleille.

Kaupungin teknillisten laitosten hallituksen maaliskuun 31:ntenä päivätyn esityksen johdosta päätti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto sähkölaitoksen tämänvuotisista voittovaroista osoittaa 15,000 markkaa betonialustan laittamiseksi Sörnäsän rantatiehen lasketuille korkeajännitekaapeleille.

Lainavaroja
uuden turboge-

Kirjelmässä tammikuun 12 päivästä ilmoitti maistraatti, että k. senaatti oli tammikuun 4 päivänä vahvistanut ⁶⁾ lisätyn kaupun-

¹⁾ Valt. pöytäk. 21. 11. 23 §. — ²⁾ S:n 29. 12. 20 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 45. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 24. 10. 14 §. — ⁵⁾ S:n 2. 5. 14 §. — ⁶⁾ S:n 25. 1. 7 §.

ginvaltuuston marraskuun 2 päivänä 1915 tekemän päätöksen 1) neraattorin hankkimiseen. osoittaa 1911 vuoden obligatiolainasta 420,000 markkaa uuden turbogeneraattorin hankkimiseksi sähkölaitokseen.

Kaupungin teknillisten laitosten hallituksen ja rahatoimikamarin esityksestä myönsi 2) kaupunginvaltuusto sähkölaitoksen tämänvuotiseen menosääntöön tarkoitusta varten merkittyjen 50,000 markan lisäksi laitoksen tämänvuotisista voittovaroista 15,000 markkaa sähkölaitoksen lauhdutusvesijohdon pitentämiseksi.

Samanlainen esityksen johdosta myönnettiin 3) niinikään 545 m²:n laajuisen tulipinnan käsittävän ja halkolämmitystä varten rakennetun höyrykattilan sekä pyörittäjän hankkimiseksi sähkölaitoksen 1,000 kw virranmuuntajaan 130,000 ja 70,000 markkaa eli yhteensä enintään 200,000 markkaa. Tarpeellinen osa tästä määrästä oli edeltäpäin maksettava sähkölaitoksen varoista.

Sittenminä havaittiin, ettei pyörittäjää voitu hankkia, minkätähden määräraha oli 50,000 markkaa jäänyt käyttämättä. Tämän johdosta kaupungin teknillisten laitosten hallitus ilmoitti, että sekä Kasarminkadun aseman että Kallion aliaseman koneiston lisäämistä ei kuitenkaan enää käynyt lykkääminen, syystä että näiden asemain konetehto ei enää asianmukaisesti suhtautunut suurimpaan kuormitukseen, minkätähden hallitus ehdotti uuden 1,000 kw:n virranmuuntajan hankittavaksi Kasarmintorin asemalle ja siellä olevan 500 kw:n muuntajan siirrettäväksi Kallion asemalle. Saapuneiden tarjousten mukaan olisi uuden muuntajan hinta 120,000 kruunua, mihin tulisi lisäksi jalustan uudestirakentamisesta sekä korkea- ja matalajännitteiskojeiden hankkimisesta 30,000 markkaa, joten koko menosumma, jos Ruotsin kruunukurssi maksun tapahtuessa kohta rauhan tultua luettiin 1: 65 markaksi, nousi 230,000 markkaan. Edellyttäen saavan mainitut säästynyt 50,000 markkaa käyttää tarkoitukseen tarvittaisiin siis lisää 180,000 markkaa.

Kirjelmässä marraskuun 9 päivästä rahatoimikamari kannatti esitystä sekä ehdotti, että pyörittäjän hankintamäärärahassa syntyneen säästön lisäksi myönnettäisiin 180,000 markkaa ja että yhteenlaskettu rahamäärä, 230,000 markkaa, edeltäpäin maksettaisiin sähkölaitoksen varoista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 4) tämän ehdotuksen.

Vuoden 1917 menosääntöön merkittiin 5) 150,000 markkaa höyrykattilaa ja 230,000 markkaa uutta virranmuuntajaa varten. Tähän tarkoitukseen käytettäisiin varoja 1916 vuoden velkakirjalainasta, ja päätti valtuusto anoa lisättyjä kaupunginvaltuusmiehiä valittavaksi päättämään varain myöntämisestä.

1) Ks. 1915 vuod. kert. siv. 38. — 2) Valt. pöytäk 16. 5. 10 §. — 3) S:n 16. 5. 11 §. — 4) S:n 21. 11. 10 §. — 5) S:n 29. 12. 20 §.

Määräraha sähkölaitoksen kunnossapitoa ja korjauksia sekä uutistöitä varten.

Budjettia järjestellessään osoitti ¹⁾ kaupunginvaltuusto sähkölaitoksen kaikkien asemain konelaitteiden voimassapitoon ja korjaukseen 100,000 markkaa, kaikkien asemarakennusten kunnossapitoon ja korjaukseen 20,000 markkaa, asuntojen kunnossapitoon ja katuosain puhtaanapitoon 1,500 markkaa, johtoverkon kunnossapitoon 25,000 markkaa eli kaikkiaan 146,500 markkaa sekä uusia kaapeli- ja johtoverkkotöitä varten teknillisten laitosten hallituksen lähemmän määräyksen mukaan 25,000 markkaa, talojohtotöitä varten 20,000 markkaa, uusien mittarien ostoon sekä laboratoritöitä varten 80,000 markkaa, uusien vesimittarien hankkimiseksi pääasemalle 7,000 markkaa, avonaisen esilämmittäjän ynnä putkijohtojen hankkimiseksi 8,000 markkaa eli, lukuun otettuina edellä mainitut höyrykattilaa ja virranmuuntajaa varten myönnetty määrärahat, kaikkiaan 520,000 markkaa.

Kauppatorin raitiotielaitteiden muutos.

Raitiotie- ja omnibususakeyhtiön antottua lupaa saada runsaasti lisääntyneen matkustajaliikenteen johdosta muuttaa ja laajentaa Kauppatorin raidelaitteita totesi rahatoimikamari kirjelmässä huihtikuun 27 päivältä ehdotukset hyvin harkituiksi ja tarpeen vaatimiksi. Pääasiallisesti rahatoimikamarin ehdotuksen mukaisesti päätti ²⁾ kaupunginvaltuusto:

hyväksyä raitiotie- ja omnibususakeyhtiön anomuksen saada siirtää Kauppatorilla olevat raiteet jonkin verran etelämmäksi sekä toimeenpanna sikäläisten raidelaitteiden erinäisiä täydennyksiä, kaikki yhtiön antaman asemapiirustuksen mukaisesti; sekä

antaa rahatoimikamarin toimeksi ryhtyä sen suuntaiseen toimenpiteeseen, että Kauppatorilla olevat myyntipaikat mahdollisimman pian järjestetään kaupungin yleisten töiden hallituksen laatiman ehdotuksen mukaisesti;

Kauppatorin länsiosan käsittävän laajanlaisen korokkeen rakennettavaksi; sekä

aikanansa edellä mainitun korokkeen rakennuttamiseksi osoitettavaksi 21,530 markkaa.

Korokkeen rakentamisen yhteydessä oli Kappeliesplanadin koilliskolkkaa pyöristettävä väljemmän tilan hankkimiseksi ajoneuvoliikenteelle.

Budjetin järjestelyssä merkittiin ¹⁾ korokkeen laittamista ja Kappeliesplanadin kolkkan pyöristämistä varten 27,700 markkaa.

Lisämääräraha Kaisaniemenkadun tasotukseen.

Kaisaniemenkadun tasotusta varten oli 1916 vuoden budjettiehdotukseen merkitty 42,000 markan lisämääräraha. Lisätty kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ sittemmin tämän rahamäärän suoritettavaksi 1911 vuoden obligatiolainasta sekä antoi varsinaisen kau-

¹⁾ Valt. pöytäk 29. 12. 20 §. — ²⁾ S:n 16. 5. 7 §. — ³⁾ S:n 25. 1. 1 §.

punginvaltuuston toimeksi tälle päätökselle hankkia k. senaatin vahvistuksen. Maistraatin kirjelmässä maaliskuun 27 päivältä tehdyn ilmoituksen mukaan vahvistettiin ¹⁾ mainittu päätös maaliskuun 14 päivänä.

Kirjelmässä lokakuun 7 päivältä lähetti ²⁾ maistraatti tiedoksi k. senaatin kirjeen syyskuun 19 päivältä, jossa senaatti oli, kumoamalla aikaisemman päätöksensä, määrännyt, että sotalaitoksen Helsingissä olevia tontteja ja rakennuksia ympäröiväin katujen ja jalkakäytävään kunnossapito oli 1917 vuoden alusta toistaiseksi tapahtuva yleisten rakennusten ylläpidon toimesta.

Kun erinäisiä teiden korjauksia varten osoitettu 10,000 markan määräraha oli käynyt riittämättömäksi, myönsi ³⁾ kaupunginvaltuusto tarkoitukseen 1,500 markan lisäyksen käyttövaroistaan.

Kun katujen ja yleisten paikkain kunnossapitomääräraha, 25,000 markkaa, niinkään oli kustannusten kohoamisen johdosta loppuun kulunut, myönsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan tähän tarkoitukseen 9,000 markan lisämäärärahan.

Sittenkuin X kaupunginosassa korttelissa n:o 273 Brändönkadun varrella sijaitseva tontti n:o 11 oli annettu vuokralle ⁵⁾, oli vuokraaja anonut, että Verkkosaarenkatu pikimmiten tasoitettaisiin ja varustettaisiin viemärijohdolla. Rahatoimikamarin elokuun 31 päivänä tekemän esityksen mukaisesti päätti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto:

että Verkkosaarenkatu on kuluvana vuonna tasoitettava puoleen leveyteensä;

että tätä varten tarpeelliset kustannukset, 3,800 markkaa, pannaan 1917 vuoden menosääntöön, mutta toistaiseksi maksetaan edeltäpäin kaupunginkassasta;

että vastamainitun kadun alle on tänä vuonna teetettävä laskujohto; sekä

että tähän tarkoitukseen tarpeellinen lisämääräraha, 6,000 markkaa, pannaan 1917 vuoden menosääntöön, mutta toistaiseksi maksetaan edeltäpäin kaupunginkassasta.

Nämä määrärahat merkittiin ⁷⁾ sittemmin 1917 vuoden menosääntöön.

Työkustannusten kohoamisen johdosta oli viertoteiden korjausmääräraha osoittautunut riittämättömäksi, minkätähden rahatoimikamari kirjelmässä marraskuun 2 päivältä esitti myönnettäväksi 3,500 markan lisämäärärahan vielä keskeneräisiä välttämättömiä töitä varten. Kaupunginvaltuusto myönsi ⁸⁾ tämän määrärahan käyttövaroistaan.

Sotaväen tonttien ja rakennusten viereisten katujen kunnossapito.

Lisämääräraha teiden korjauksiin.

Lisämääräraha katujen ja yleisten paikkain kunnossapitoon.

Määräraha Verkkosaarenkadun tasoitukseen.

Lisämääräraha viertoteiden korjauksiin.

¹⁾ Valt. pöytäk. 11. 4. 4' §. — ²⁾ S:n 24. 10. 1 §. — ³⁾ S:n 5. 12. 6 §. —

⁴⁾ S:n 5. 12. 7 §. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. siv. 30. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 26. 9. 10 §. —

⁷⁾ S:n 29. 12. 20 §. — ⁸⁾ S:n 21. 11. 6 §.

Läntisen ja
Itäisen viertotien
kunnossapito.

Kaupunginvaltuuston huhtikuun 16 päivänä 1912 määrättyä ¹⁾ kunnalle suoritettavat maksut Itäisen viertotien kunnossapidosta oli rahatoimikamari maaliskuussa 1915 antanut erään komitean tehtäväksi ehdottaa muutoksia näihin maksuihin. Sittenkuin oli herätetty kysymys, että kaupunki ottaisi hoitaakseen myöskin Läntisen viertotien katupäällästyksen, oli mainittu komitea, johon kuuluivat kaupungininsinööri G. Idström, ent. esittelijäsihteeri A. Listo ja insinööri E. A. Löthner, antanut mietinnön asiasta. Rahatoimikamari oli kaikilta kohdin yhtynyt tehtyihin ehdotuksiin ja esitti ²⁾, että kaupunginvaltuusto ne hyväksyen päättäisi:

valtuuttaa rahatoimikamarin niiden Itäisen viertotien varrella sijaitsevain tonttien omistajain kanssa, jotka itse pitävät katuosansa kunnossa, tekemään sopimuksen mainitun kunnossapidon antamisesta kaupungin huoleksi vastikkeesta, jota kunkin eri tontin puolesta maksetaan joko ainoastaan asiakirjain oheisessa taulussa mainittu vuotuinen erä, tai jos talonomistaja niin haluaa, jokin summa kerta kaikkiaan kadun kunnossapidon siirtyessä kaupungin haltuun ja sen lisäksi suhteellisesti vähennetty vuosimaksu, laskettuna niin, että vastikkeen pääoma-arvo 4 1/2 %:n mukaan pysyy ennallaan;

ajan, jonka kuluessa sopimuksen edellä mainituin ehdoin saa tehdä, päättyväksi joulukuun 31 päivänä 1919;

valtuuttaa rahatoimikamarin Läntisen viertotien varrella sijaitsevain tonttien omistajain kanssa tekemään väliaikaiset sopimukset kadun kunnossapidon siirtämisestä kaupungin haltuun, jotka sopimukset laadittaisiin niiden perusteiden mukaisesti, mitkä kaupunginvaltuusto on maaliskuun 12 ja heinäkuun 2 päivänä 1901 vahvistanut noudatettaviksi kunnan ottaessa kadun kunnossapidon huolekseen, ja oleviksi voimassa kunnes Läntinen viertotie on laajennettu täyteen leveyteensä; sekä

ulottaa edellä mainittujen, maaliskuun 12 ja heinäkuun 2 päivänä 1901 vahvistamainsa perusteiden tammikuun 1 päivänä 1916 päättyneen voimassaoloajan tammikuun 1 päivään 1926, jota ennen perusteet tarpeen mukaisesti tarkistetaan, saamatta tämä tarkistus kuitenkaan muuttaa kaupungin ja niiden talonomistajain välistä oikeussuhdetta, joiden kanssa jo on tehty lopullinen sopimus kadun kunnossapidon ottamisesta kunnan huoleksi.

Nämä ehdotukset valtuusto hyväksyi ³⁾.

Kunnalliskodin
ja Oulunkylän
välisen tien
kuntoonpano.

Rahatoimikamarin lokakuun 19 päivänä tekemän esityksen johdosta päätti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto Oulunkylän aseman ja kun-

¹⁾ Ks 1912 vuod. kert. siv. 72 ja seur. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj n:o 27. — ³⁾ Valt. pöytäk. 30. 5. 8 §. — ⁴⁾ S:n 7. 11. 5 §.

nalliskodin välisen tien kuntoon panettamiseksi osoittaa 26,700 markkaa, josta määrästä 11,100 markkaa maksettaisiin etuantina kaupunginkassasta, mutta joka kokonaisuudessaan merkittäisiin 1917 vuoden menosääntöön, niinkuin budjetinjärjestelyssä tehtiinkin ¹⁾.

Niinikään myönnettiin ²⁾ rahatoimikamarin marraskuun 16 päivänä tekemän esityksen johdosta menosääntöön merkityn määrärahan lisäksi 500 markkaa Oulunkylän halki kulkevan ajotien kaupungille kuuluvan osan kuntoonpanettamiseksi.

Oulunkylän halki kulkevan ajotien kuntoonpanettaminen.

Vahvistaessaan 1917 vuoden menosäännön myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto edellä mainittujen määrärahaan lisäksi: erinäisiin korjauksiin 35,000 markkaa, Rahapajanrannan ketokiveyksen uudistukseen tulli- ja pakkahuoneen viereltä 8,800 markkaa, Kruunuvuorenkadun ja Rahapajanrannan välisen Ankkurikadun kaupungille kuuluvan osan ketokiveyksen uudistamiseen 2,400 markkaa, Läntisen viertotien ja Topeliuskadun välisen Humalkadun viertämiseen 2,850 markkaa, kolera-altaan länsiosan viereisen asfalttikäytävän uudistukseen 4,800 markkaa, tullihuoneen länsipuolisen vartouspaikan päällystämiseksi II noppakivillä asfalttiin 6,300 markkaa, Viidennen linjan ja Kaikukadun välisen Itäisen viertotien kaupungille kuuluvan osan päällystämiseksi I noppakivillä 25,000 markkaa, korokkeen laittamiseksi Pursimiehen- ja Laivurinkadun risteykseen 700 markkaa sekä katujen viereisten kaiteiden uudistamiseen ja korjaukseen 20,500 markkaa. Uutistöitä varten merkittiin: Harjutorin tasoitukseen 13,850 markkaa, Pakaan- ja Kangasalan tien välisen Somerontien viertämiseen 5,000 markkaa, Hattulan- ja Eurantien välisen Kangasalan tien viertämiseen 6,400 markkaa, Eurantien viertämiseen puoleen leveyteensä Kangasalan tien ja Itäisen viertotien väliltä 3,500 markkaa, Ester- ja Magdalenakadun välisen Bölenkadun viertämiseen 9,000 markkaa, Töölön tavara-aseman viereisen hevosten seisotuspaikan päällystämiseksi II noppakivillä asfalttiin 10,800 markkaa, Itäisen viertotien ja Sörnäsintien rantatien välisen Pääskylänkadun päällystämiseksi ketokivillä 20,300 markkaa, Vilhovuoren- ja Pääskylänkadun välisen Sibyllakadun kaupungille kuuluvan osan päällystämiseksi ketokivillä 5,500 markkaa, Karstulan- ja Hattulantien välisen Kangasalan tien tasoitukseen 12,300 markkaa, Rautalamminkadun ja Kangasalan tien välisen Karstulantien tasoitukseen 14,700 markkaa, Karstulan- ja Hattulantien välisen Rautalamminkadun tasoittamiseksi puoleen leveyteensä 19,400 markkaa, Kangasalan ja Sammatintien välisen Somerontien tasoitukseen 3,000 markkaa, Anjalantien ja Sturekadun välisen Sammatintien tasoitukseen 9,800

Vuosimäärärahat katuja ja viertoteitä varten.

¹⁾ Valt. pöytäk. 29. 12. 20 §. — ²⁾ S:n 5. 12. 5 §.

markkaa, Anjalantien tasoitukseen 5,800 markkaa, Sammatintien ja Itäisen viertotien välisen Sturekadun tasoittamiseksi puoleen leveyteensä 6,250 markkaa, Kangasalantien tasoittamiseksi korttelin n:o 581 viereltä 13,000 markkaa sekä Bölen- ja Herttakadun välisen Kyllikkikadun tasoittamiseksi puoleen leveyteensä 1,850 markkaa.

Vuosimäärä-
rahat teitä
varten.

Vuoden 1917 menosääntöön merkittiin ¹⁾ teitä varten seuraavat määrärahat: erinäisiin korjauksiin 15,000 markkaa, Seurasaarentien osittaiseen viertämiseen 13,700 markkaa, Hämeenkadun ja diakonissalaitoksen kohdalla olevan rautatienalikäytävän välisen Uuden eläintarhantien uudestiviertämiseen 14,600 markkaa, Pääskylänkadun jatkeen viertämiseen Sörnäsän rantatieltä Sörnäsän asemalle 8,700 markkaa, Itäiseltä viertotieltä Sörnäsän vankilaan vievän tien viertämiseen 1,500 markkaa, rautatien länsipuolitse Alppilankadun ja Nordensköldin lehtotien väliseltä tieltä kulkevan tien viertämiseen 15,400 markkaa, Ruoholahdenrannasta puhtaanapitolaitoksen lastauspaikalle vievän tien viertämisen 2,800 markkaa, jalkakäytävän teettämiseksi Sörnäsän panimoalueen etelärajalle 4,200 markkaa ja, niinkuin edellä mainittiin ²⁾, kunnalliskodin ja Oulunkylän aseman välisen tien kuntoon panettamiseksi 26,700 markkaa, yhteensä 102,600 markkaa, sekä lisäksi viertoteiden erinäisiin korjauksiin 20,000 markkaa.

Määrärahoja
viemärijohtoja
varten.

Viemärijohtojen korjaukseen ja kunnossapitoon myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto 1917 vuoden menosäännön vahvistaessaan yhteensä 110,200 markkaa.

Seuraavat uutistyöt merkittiin: viemärijohto Kangasalantien alle Karstulan- ja Hattulantien välille 11,000 markkaa, Karstulantien alle Kangasalantien ja Rautalamminkadun välille 6,100 markkaa, Rautalamminkadun alle Karstulan ja Lahdentien välille 7,100 markkaa, Sammatintien alle Anjalan- ja Somerontien välille 7,900 markkaa ja Kangasalantien alle Keiteleen- ja Eurantien välille 4,500 markkaa, lisämäärärahoja viemärijohtoon teettämiseksi Verkkosaarenkadun alle 6,000 markkaa, samoin Espoon- ja Valhallankadun välisen Tavaststjernakadun, samoin Tavaststjerna- ja Rajasaarenkadun välisen Valhallankadun alle sekä Valhallankadulta Rajasaarenkadun alitse Humallahteen 62,400 markkaa, viemärijohtoon jatkamiseksi Tokankadulta Ursinin kalliolle 21,000 markkaa sekä viemärijohtoon teettämiseksi Sörnäsän rantatien alle 27,200 markkaa.

Ruoholahden-
kadun tontin
n:o 13 väliaikai-
nen järjestä-
minen.

Eräiden Lapinlahden- ja Ruoholahdenkadun viereisten talojen omistajat olivat huomauttaneet, että kaupungin omistama Ruoholahdenkadun tontti n:o 13 oli epätyytyttävässä kunnossa sekä joutilaan väen oleskelupaikkana. Hakijat ehdottivat tontin käyttämistä

¹⁾ Valt. pöytäk. 29. 12. 20 §. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 55.

istutukseksi ja ilmoittivat suostuvansa ottamaan tästä johtuviin kustannuksiin osaa 1,250 markalla. Vaaditussa lausunnossa oli kaupungin yleisten töiden hallitus puoltanut tontin tasoittamista siten, että se tukimuureilla jaettaisiin kahteen penkereeseen, ylempään, Lapinlahdenkadun viereiseen pienempään lasten leikkikentäksi, ja alempaan pallopeleä m. m. varten aiotuksi sorastetuksi kentäksi, jota Ruoholahdenkadun puolelta rajoittaisivat puuistutukset. Näistä töistä oli kustannuksia laskettu olevan 13,000 markkaa. Rahatoimikamari piti esitystä huomiota ansaitsevana, mutta oli sitä mieltä, ettei kaupungin tullut luovuttaa hallustaan mahdollisuutta tontin käyttämiseen johonkin muuhun tarkoitukseen, minkätähden sen tulisi edelleen olla käytettävänä, mutta voitaisiin se väliaikaisesti järjestää istutukseksi. Työkustannusten kohoamisen johdosta kamari kirjelmässä maaliskuun 30 päivältä ehdotti kaupungin varoista osoitettavaksi 13,000 markkaa tähän tarkoitukseen.

Asiaa käsitellessään päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto:

että tontti on, edellyttäen että erinäiset sen läheisyydessä sijaitsevain talojen omistajat ottavat työkustannuksiin osaa 1,250 markalla, väliaikaisesti järjestettävä istutukseksi ehdotuksen mukaan;

että rakennuskonttori valtuutetaan ensi kesänä teettämään mainittu työ enintään 14,250 markan kustannuksilla; sekä

että 1917 vuoden menosääntöön pannaan se osa kustannuksista, mikä mainitun työn teettämisestä jää kaupungin maksettavaksi.

Edelleen päätettiin, että talonomistajain lupaama apumaksu ei perusta vaatimusta, että paikka on pysytettävä istutuksena, ja että kaupunki ei maksa puheena olevaa apurahaa takaisin, siinä tapauksessa että se vastedes käyttää tontin muuhun tarkoitukseen. 1917 vuoden budjettiin merkittiin ²⁾ mainitun tontin uudestiasoitusta varten 16,900 markkaa.

Kirjelmässä lokakuun 5 päivältä ilmoitti rahatoimikamari, että pohjavettä valui Neitsytpolun tontilta n:o 5 rajakkaisille tonteille ja että tämä olisi ehkäistävä sopivasti salaojittamalla ja sementöimällä mainittu tontti, joka oli rouvasväenyhdistyksen hallussa lasten kodin paikkana. Kamari ehdotti, että kaupunki kustantaisi työn, joka olisi aloitettava heti. Tähän myöntyen kaupunginvaltuusto osoitti ³⁾ käyttövaroistaan tähän tarkoitukseen 3,500 markkaa.

Kirjelmässä marraskuun 30 päivältä rahatoimikamari ilmoitti, että istutusten ja puutaimistojen määräraha osoittautui työpalkkain ja tarveainekustannusten kohoamisen johdosta rittämättömäksi, minkätähden kamari puolsi myönnettäväksi kaupungin yleisten töiden

Määräraha
Neitsytpolun
tontin N:o 5 sa-
laojitukseen.

Lisämääräraha
istutuksia ja
puutaimistoja
varten.

¹⁾ Valt. pöytäk. 2. 5. 7 §. — ²⁾ S:n 29. 12. 20 §. — ³⁾ S:n 24. 10. 5 §.

hallituksen anomaa 8,000 markan lisämäärärahaa. Ksupunginvaltuusto myönsi ¹⁾ määrärahan.

Istutusten
y. m. vuosi-
määrärahat.

Vahvistaessaan 1917 vuoden menosäännön myönsi ²⁾ kaupunginvaltuusto istutusten y. m. laittamiseen ja kunnossapitoon m. m. seuraavat määrärahat: kaupunginpuutarhan teiden tekoa varten 4,000 markkaa, talvipuutarhan suun järjestämiseksi 15,000 markkaa, Eläintarhan lammikkojen pohjoispuolisen alueen järjestämiseksi 10,000 markkaa, Kaisaniemen tasoitustöiden jatkamiseen 10,000 markkaa, Tähtitorninmäen istutuksiin yhdistetyn Vuorimiehenkadun tontin n:o 6 osan tasoitukseen ja istutuksiin 25,000 markkaa sekä kelkkämäkien laittamiseen 4,000 markkaa. Kaikkiaan myönnettiin uutistöitä varten 97,500 markkaa.

Määräraha
Korkeasaaren
ja Seurasaaren
kunnossapi-
toon.

Kirjelmässä lokakuun 12 päiväältä mainitsi Helsingin anniskeluosakeyhtiö, että sille Korkeasaaren ja Seurasaaren laitosten kunnossapitoon myönnetty 100,000 markan määräraha oli osoittautunut riittämättömäksi, minkätähden yhtiö anoi 13,000 markan lisämäärärahaa tilityksen ehdolla. Rahatoimikamarin lokakuun 19 päivänä tekemän ehdotuksen mukaisesti myöntyi ³⁾ kaupunginvaltuusto tähän anomukseen, ja oli varat osoitettava etuantina kaupungille tulevasta yhtiön vastaisten voittovarain osuudesta. Vahvistaessaan 1917 menosäännön kaupunginvaltuusto, siihen nähden että yhtiön liike vuonna 1916 tuottaisi tappiota eikä yhtiö kykenisi pitämään voimassa laitoksia, päätti ²⁾ samoin ehdoin kuin vastikään mainittiin osoittaa tällä kertaa laitosten voimassapitoon 122,000 markkaa.

Määräraha
Santa- ja Busholman satamarakennuksia
varten.

Kirjelmässä joulukuun 10 päiväältä 1915 oli kaupungin yleisten töiden hallitus ilmoittanut tarvittavan 250,000 markan määräraha Santa- ja Busholman laiturij- ja tasoitustöiden jatkamiseen. Puheena olevan alueen järjestämisestä oli laskettu olevan kustannuksia kaikkiaan 4,800,000 markkaa, josta summasta jo oli myönnetty 2,300,000 markkaa. Sittenkuin vahvistettu ohjelma, vähäisiä tasoitustöitä lukuun ottamatta, oli likipitäen toteutettu ja sen lisäksi erinäisiä muitakin töitä teetetty, jota vastoin, syystä että oli ollut mahdoton hankkia raidetarpeita, kaikkia ohjelmassa mainittuja rautatieraitteita ei ollut voitu laskea, oli määrärahasta jäljellä noin 150,000 markkaa. Tästä summasta olisi Santa- ja Busholman saattamiseksi väliaikaisesti käytettävään kuntoon valtuuston aikaisemman päätöksen mukaan käytettävä 37,800 markkaa, joka summa kuitenkin erinäisten tarveainehintain kohoamisen johdosta täytyi tarkistetun laskelman mukaan korottaa 50,000 markkaan. Sittenkuin edellä mainittuihin, vielä teettämättä oleviin tasoitustöihin oli käytetty 50,000 markkaa, oli alueella toimitettavia tasoitus- ja järjestämistöitä varten käytettävänä ainoastaan 50,000 markkaa, ja oli hallitus ajatellut

¹⁾ Valt. pöytäk. 12. 12. 5 §. — ²⁾ S:n 29. 12. 20 §. — ³⁾ S:n 7. 11. 23 §.

tämän summan käytettäväksi Mittari- ja Utterikadun välisen Neptunkadun sekä Neptun- ja Ahtikadun välisen Mittarikadun tasoittamiseen. Hallitus oli kuitenkin luullut havainneensa, että tähänastinen satamalaitos kaupan ja merenkulun tarpeisiin luovutettuna ei riittäisi tarkoitukseensa, koska laituritilan kysyntä jo oli ollut sangen suuri. Tähän tuli lisäksi, että Santa- ja Busholman työt olivat ainoat nykyään tekeillä olevat sekä päättyivät nykyisessä laajuudessaan muutaman kuukauden kuluttua, minkä jälkeen niissä käytetty, noin 160-miehininen työvoima, etusijassa rakennuskonttorin vanhempia ja kelpollisempia työntekijöitä, täytyi erottaa, ellei määrärahaa työn jatkamiseen myönnetty. Hallitus sentähden esitti, että Laivarantaa saisi jatkaa noin 100 metrin pituudelta sekä rakennukseen tarpeelliset louhoskivet hankkia tasoittamalla Lastaaja- ja Utterikadun välistä Neptunkatua sekä louhimalla Tullikadun mäkiä osaa. Näistä töistä ynnä Ruoholahdenrannan jo aloitetun laiturityön järjestämisestä olisi kustannuksia arviolta 250,000 markkaa.

Rahatoimikamari, joka oli valmistellut asiaa, kannatti hallituksen ehdotusta ja esitti 1) kirjelmässä joulukuun 16 päivästä 1915, että kaupunginkassasta edeltäpäin osoitettaisiin 250,000 markkaa Santa- ja Busholman järjestämistöiden jatkamiseen esitetyn ohjelman mukaisesti, ollen mainittu rahamäärä vastedes, jos kaupunginvaltuusto lisätyin luvuin siihen myöntyi, maksettava lainavaroista.

Valtuusto hyväksyi 2) rahatoimikamarin ehdotuksen.

Sittemmin teki rahatoimikamari uuden esityksen 3) asiasta. Sen mukaan oli vastamainittujen töiden lisäksi suoritettu kallionlouhintaa ja ruoppausta satama-altaissa. Kaikkien töiden sekä Tullikadun louhinnan loppuun saattamiseksi tarvittaisiin kaupungin yleisten töiden hallituksen laskelman mukaan vuosina 1916 ja 1917 lisäämäärärahaa 235,000 markkaa. Hallituksen käsityksen mukaan tulisi ei ainoastaan saattaa paraikaa jatkuvat Santa- ja Busholman työt loppuun, vaan myös käydä teettämään järjestelytöitä saarten muillakin alueilla. Sitä varten oli hallitus laatinut ja esittänyt seuraavan lisätyöohjelman:

Laivarannan jatkaminen vieläkin 50 metrillä	Smk	100,000: —
Lastaajakadun louhiminen Ahtikadun ja Utterisalmien väliltä	”	42,000: —
Korttelissa n:o 269 Santaholman- ja Tullikadun välillä olevan kallion louhiminen	”	20,000: —
Hietalahdensataman louhiminen ja ruoppaus Laivarannan valmiin osan vierellä	”	38,000: —
Yhteensä Smk		200,000: —

1) Valt. pain. asiakirj. n:o 3. — 2) Valt. pöytäk. 25. 1. 8 §. — 3) Valt. pain. asiakirj. n:o 54.

seen 550 markkaa, Sörnäsintien rantatien viereisen ent. Andsténin laiturin korjaukseen 2,900 markkaa, Sörnäsintien rantatien vierellä Vilhelmsperinkadun päässä olevan purkaussillan uudistukseen 2,000 markkaa ja Sörnäsintien painolastisillan maakiinnikkeiden korjaukseen 2,200 markkaa. Utistöiden joukkoon merkittiin Laivurinkadun jatkeen viereisen Merisataman purkaussillan pitentämiseen 3,100 markkaa. Lukuun otettuina määrärahat Bus- ja Santaholman tasoitus- ja laituritöitä varten nousivat satamia varten myönnetty määrärahat kaikkiaan 740,200 markkaan.

Kirjelmässä toukokuun 15 päivästä rahatoimikamari mainitsi, että osa Santa- ja Busholmaan laskettuja rautatieraiteita oli valmiina liikenteen käytettäväksi, ja esitti, että kaupunginvaltuusto valtuuttaisi rahatoimikamarin Suomen valtionrautateille toistaiseksi luovuttamaan Santa- ja Busholmaan laskettujen rautatieraiteiden liikennöimisen ja kunnossapidon seuraavilla ehdoilla:

1) että rautatiehallitus ottaa raiteiden liikennöimisen toimekseen samoilla ehdoilla, mitkä nykyään ovat voimassa tai vastedes vahvistetaan Helsingin satamarataan nähden;

2) että rautatiehallitus niinkään ottaa kaupungin kustannuksella huolekseen raiteiden ynnä niihin kuuluvien vaihteiden kunnossapidon, jota vastoin satamalaitoksen kaikkien muiden osain, niinkuin katujen, ylimenopaikkain, laiturien ja siltain, aitauksien ja kaiteiden sekä vesi- ja viemärijohtojen kunnossapito on kaupungin velvollisuutena, ollen kaupungin kaikista raiteiden kunnossapitoon käytetyistä tarveaineista maksettava varastohinta 20 %:n korotuksin ynnä täysi rautatierahti;

3) että raiteiden ja satamalaitoksen puhtaanapito on kaupungin velvollisuutena; sekä

4) että kaupunki sitoutuu Santa- ja Busholmasta maksutta valtionrautateille luovuttamaan liikennettä varten tarpeelliset konttorihuoneistot lämmityksineen ja valaistuksineen.

Nämä ehdot kaupunginvaltuusto hyväksyi 1).

Sittenkuin osakeyhtiö Hietalahden laivatelakka ja konepaja oli joulukuun 29 päivänä 1915 eräillä ehdoilla saanut luvan laskea hakukirjan oheisessa kartassa lähemmin osoitetun haararaiteen satamaradalta korttelissa n:o 178 2) sijaitsevalle vastaiselle veistämöntontilleen, ei rautatiehallitus ollut hyväksynyt mainitun haararadan jatkeen lähetohtaa, minkätähden yhtiö oli rahatoimikamarilta anonut lupaa saada laskea haararaiteen rautatiehallituksen osoituksen mukaisesti sijoittamalla raiteen lähteväksi Merisatamassa ennestään olevan vaihteen kohdalta. Kaupunginvaltuusto myöntyi 3) hakijan anomukseen.

Haararaidesatamaradalta kortteliin n:o 178.

1) Valt. pöytäk. 30. 5. 7 §. — 2) Ks. 1915 vuod. kert. siv. 27. — 3) Valt. pöytäk. 12. 9. 13 §.

Hevosten osto
puhtaanapito-
laitokselle.

Syystä että ajomaksut olivat paljon kohonneet ja oli osoittautunut vaikeaksi saada riittävää määrää ajomiehiä puhtaanapitolaitoksen käytettäväksi, oli kaupungin yleisten töiden hallitus havainnut, että omain hevosten osto kaupungille kävi edullisemmaksi kuin myöntyminen ajopalkkain korotukseen, minkä ohessa siten vältettäisiin puhtaanapitotöiden keskeytymisen vaara. Rahatoimikamarikin piti kirjelmässä elokuun 10 päivästä järjestelmää „vakinainen väki ja omat hevoset“ puhtaanapitolaitokselle taloudellisesti edullisena, minkätähden kamari esitti, että kaupunginvaltuusto oikeuttaisi kaupungin yleisten töiden hallituksen harkinnan jälkeen kussakin eri tapauksessa ostamaan puhtaanapitolaitokselle tarpeellisen määrän hevosia ja siihen tarkoitukseen osoittaisi enintään 50,000 markkaa, maksettavaksi valtuuston käyttövaroista. Valtuusto myöntyikin ¹⁾ tähän esitykseen.

Lisämäärära-
hoja puhtaan-
apitolaitokselle.

Sitten esitti rahatoimikamari syyskuun 18 päivänä, että puhtaanapitolaitokselle myönnettäisiin kaupunginvaltuuston käyttövaroista 180,600 markan lisämääräraha seuraavaa jakoa noudattaen:

Kaatopaikkain kunnossapito	Smk	2,650: —
Vartijain palkkaukset	„	2,500: —
Makkien puhtaanapito	„	3,500: —
Katujen ja yleisten paikkain s:n	„	56,000: —
X, XI ja XII kaupunginosan katujen ja yleisten paikkain s:n	„	5,450: —
XIII ja XIV kaupunginosan s:n s:n	„	5,200: —
Viertoteiden s:n	„	28,900: —
Teiden s:n	„	8,600: —
Satamain s:n	„	800: —
Miehistön palkkaukset	„	59,000: —
Hevosten rehut	„	4,000: —
Desinfioimisaineet ynnä erinäiset muut menot	„	2,000: —
Ajoneuvojen, rikkalaatikkojen, astiain y. m. korjaus ..	„	2,000: —
Yhteensä Smk		180,600: —

Puheena olevan lisäyksen tarpeellisuus oli johtunut tavattoman runsaasta lumentulosta, tarvikkeiden hinnannoususta, kohonneista työpalkoista y. m. Talonomistajain runsaammasta liittymisestä puhtaanapitolaitokseen laskettiin saatavan lisätuloja noin 30,000 markkaa, minkä ohessa ostettujen hevosten arvo kohosi 15,000 markkaan.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ esityksen.

Lisämääräraha
Eläintarhan

Kun Eläintarhan likavedenpuhdistusasemain hoitoa ja käyttöä

¹⁾ Valt. pöytäk. 12. 9. 18 §. — ²⁾ S:n 10. 10. 3 §.

varten kuluvaksi vuodeksi osoitettu määräraha oli käynyt riittämättömäksi hintain nousun ja arvaamattomain töiden johdosta, esitti rahatoimikamari kirjelmässä marraskuun 2 päiväältä tarkoitukseen myönnettäväksi 12,000 markan lisämäärärahan. Kaupunginvaltuusto myöntyi 1) tähän esitykseen

Kirjelmässä marraskuun 9 päiväältä ilmoitti rahatoimikamari, että se 40,000 markan määräraha, mikä nimikkeen yleinen makkien puhtaanapito kohdalle oli merkitty kuluvan vuoden menosääntöön rautatierahteja varten, oli likimittäin kulunut, ja esitti vuoden jäljellä olevaksi osaksi myönnettäväksi 12,000 markan lisäyksen. Sittenkuin kaupunginvaltuuston vaatima lisäselvitys oli saapunut, myönnettiin 2) anottu määräraha. Korotus johtui paljousalennuksen poistamisesta, veronkorotuksesta y. m. Vuodeksi 1917 korotettiin 3) määräraha 60,000 markkaan.

Puhtaanapitolaitosta varten merkitsi 3) kaupunginvaltuusto 1917 vuoden menosääntöön seuraavat määrarahat: tavaravajain puhtaanapito ja trallien tapuloiminen rantasilloille sekä Aleksanterinkadun talon n:o 1 ja Länsirannan talon n:o 10 pihamaiden puhtaanapito 11,700 markkaa, kaatopaikkain ja laiturien kunnossapito 8,800 markkaa, vartijain palkkaus 11,750 markkaa, käymäläin ja mukavuuslaitosten puhtaanapito 35,100 markkaa, samain korjaus ja maalaus 5,900 markkaa, samain vedenkulutus ja desinfioiminen 7,000 markkaa, kaupungin katuosain ja yleisten paikkain puhtaanapito 262,000 markkaa, VI kaupungiosan huvila-alueella olevain kaupungin tieosain puhtaanapito 35,000 markkaa, X, XI ja XII kaupunginosassa olevain kaupungin uusien katuosain samoin 23,000 markkaa, XIII ja XIV kaupunginosassa olevain kaupungin uusien katuosain samoin 25,250 markkaa, kaupungin katujen kastelu 59,250 markkaa, Kaupatorin kasteluun ja huuhteluun käytetty vesi 24,000 markkaa, viertoteiden puhtaanapito 94,350 markkaa, Kaivopuiston viertoteiden puhtaanapito 5,400 markkaa, teiden puhtaanapito 39,400 markkaa sekä venesatamain ja jäiden puhtaanapito 6,550 markkaa. Lukuun otettuina uuden tallirakennuksen 4) kustannukset nousivat puhtaanapitolaitoksen määrarahat kaikkiaan 684,450 markkaan.

Kaikkiaan merkittiin 1917 vuoden menosääntöön puhtaanapitolaitosta varten 684,450 ja yleistä makkien puhtaanapitoa varten 491,700 markkaa.

1) Valt. pöytäk. 21. 11. 5 §. — 2) S:n 21. 11. 7 § ja 29. 12. 7 §. — 3) S:n 29. 12. 20 §. — 4) Ks. tätä kert. siv. 48.